

De bekering van Saulus

Preek over Handelingen 9:1-19

Te lezen: Handelingen 9:1-19
Zuilen, 1 juli 1973

De geschiedenis die wij uit Handelingen negen lezen staat bekend als de geschiedenis van de bekering van Saulus. Waaraan denkt u, wanneer u van bekering hoort of leest? Denkt u aan een huisvader die zijn loon pleegt te verdrinken, maar op een nacht door een soldaat van het Leger des Heils van straat wordt opgepikt, met koffie wordt ontuchtend en na een ernstig gesprek onder tranen beterschap belooft? Of denkt u bij het woordje bekering aan een losbol van een jongeman, die zich tot verdriet van zijn ouders om God noch gebod bekommert, maar aan het sterfbed van zijn vader tenslotte tot inkeer komt?

Wanneer bekering alleen is weggelegd voor dronkaards, losbollen, misdadigers en godloochnaars, had Saulus van Tarsus zich nooit hoeven bekeren. Want Saulus was het schoolvoorbeeld van een oppassend en serieus levend mens. Hij werd door zijn volksgenoten met respect bejegend. En terecht: Want hij leefde nauwgezet en eerlijk volgens hoogstaande principes. Menig joodse vader hoopte dat zijn oudste zoon nog eens een Saulus zou worden. Want Saulus had zijn leven gewijd aan het grootste wat Israël ooit van God had ontvangen: De wetten van Mozes.

Volgens velen die het weten konden verdiende Saulus een plaats in Gods showroom: Hij stond in zijn omgeving model voor echte vroomheid. Bekeerlingen hebben vaak de neiging hun levensperiode van vóór hun bekering te schilderen in de zwartste kleuren die zij tot hun beschikking hebben. 'Hoe slechter mijn leven vroeger was, hoe meer dat nu tot eer is van Christus die mij ervan verlost'. Onder dit motto hoor je nogal eens iemand in het openbaar van zijn bekering getuigenis afleggen.

In het derde hoofdstuk van de Filippenzenbrief schrijft Paulus over het leven dat hij vóór zijn bekering leidde. Hij vertrouwt zijn lezers daarin toe, dat hij in die tijd 'onberispelijk was naar de gerechtigheid van Gods wet'. Wanneer de bekeerde Paulus dit zelf zegt zal dat ook wel zo geweest zijn! De onbekeerde Paulus was een onberispelijk mens. Iemand die zich met reden een geslaagd mens mocht noemen. Een jood die zich op de borst kon kloppen. In hetzelfde gedeelte uit de Filippenzenbrief schrijft Paulus: 'Indien een ander meent op vlees te kunnen vertrouwen, ik nog meer'. Je vlees: Dat is wat je bent door afkomst, opvoeding en eigen prestaties. Op vlees kunnen vertrouwen. Dat is: Je op je eigen borst kunnen kloppen. Tevreden kunnen zijn met je goede afkomst, met gepaste trots kunnen wijzen op je diploma's, je trouwe kerkgang en gemeentelijke bijdragen. Op vlees kunnen vertrouwen: Je hebt een hoog plichtsbef en dit sleept je er als christen door. De onbekeerde Saulus mocht zich een geslaagd man noemen. Dankzij afkomst, opvoeding en eigen prestaties had hij het ver gebracht. Vooral in godsdienstig opzicht. Hij had reden op vlees te vertrouwen. Hij kon zich op zijn borst kloppen. Zijn afkomst, opvoeding en eigen prestatie mochten gezien en gehoord worden.

En juist om deze reden moest Saulus bekeerd worden! Saulus moet zich niet bekeren van een mislukt en verknoeid leven. Hij moest zich bekeren van een in aller oog geslaagd leven. Dat klinkt u wellicht vreemd in de oren! Misschien begrijpt u het beter, wanneer ik hetzelfde anders zeg: Saulus moest ervan bekeerd worden op zijn zo

geslaagde vlees te vertrouwen. Hij moest ervan leren afzien zijn leven te bouwen op zijn uitstekende afkomst, zijn voortreffelijke opleiding en zijn bewonderenswaardige prestaties. Weer anders uitgedrukt: Saulus' bekering hield in dat hij zich afwendde van zijn eigen levenskracht en levensmogelijkheden, en zich wendde tot de kracht en mogelijkheden die een ander hem aanbood.

'Saul, Saul, waarom vervolg je mij?' Met deze woorden roept Christus Saulus een halt toe, wanneer deze op weg naar Damascus is om christenen gevangen te nemen. U moet niet menen, dat Saulus pas begon met Christus te vervolgen toen hij op weg ging om christenen gevangen te zetten. Vanaf zijn jonge jaren was Saulus' leven al een vervolgen van Christus geweest. Het vervolgen van Christus' gemeente was daar later een gevolg van. Dat geslaagde leven van de onbekende Saulus was altijd één groot vervolgen van Christus geweest! Het trotse vertrouwen op zijn afkomst uit een goede joodse familie; het bouwen op zijn opleiding die hij bij Gamaliël in Jeruzalem had genoten; het wagen met zijn eigen plichtsbesef, inzet en toewijding bij de bestudering van Gods geboden: Het was één groot vervolgen van Christus geweest!

U vraagt waarom Saulus' vertrouwen op eigen kracht een vervolgen van Christus was? Ik zal u een tegenvraag stellen: Wie is Jezus Christus? Jezus is de Messias, de lang beloofde Redder. En daarom werk je Christus tegen, vervolg je Hem, wanneer je jezelf meent te kunnen redden, zoals Saulus deed. Wie is Jezus Christus? Jezus is de ware zoon uit Israëls volk. Hij is degene die heeft gedaan wat Israël moest doen: Gods geboden volkomen naleven en zo Gods gerechtigheid onder de volken bekend maken. Jezus vraagt van Israël: Erkenning van eigen onmacht om naar Gods geboden te leven. En: Geloof in Hem als degene die in Israëls plaats Gods geboden heeft vervuld. Daarom vervolg je Christus, wanneer je het houdt bij je eigen kracht om God te dienen. Zoals Saul deed.

Opmerking redactie: onvoltooide preek